

Dostosowanie metod i form pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów z orzeczeniem: Autyzm w tym zespół Aspergera oraz trudności w funkcjonowaniu emocjonalno-społecznym z historii w klasie 7 szkoły podstawowej.

1. Ogólne wskazania do pracy z uczniem:

- zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie
- wydłużanie czasu na odpowiedź
- wprowadzanie dodatkowych środków dydaktycznych np. ilustracje
- odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego
- formułowanie pytań w formie zdań o prostej konstrukcji powołujących się na ilustrujące przykłady
- częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień
- zachęcanie ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia
- należy zezwolić na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach, kartkówki przeprowadzać indywidualnie w wolniejszym tempie, gdyż dzieci te często nie nadążają za klasą
- kontrolowanie, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracanie zapisu
- przeznaczenie większej ilości czasu na przepisywanie z tablicy, z książki
- wydłużyć czas oraz liczbę powtórzeń na opanowanie materiału
- w związku z dużym problemem w selekcji i wyborze najważniejszych informacji z danego tematu można wypisać kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosić o udzielenie na nie odpowiedzi). Podobnie postępować przy powtórkach
- dostosowanie poziomu trudności zadań szkolnych i domowych do indywidualnych możliwości ucznia
- robienie przerw między wypowiedzianymi zdaniami, tak by dać uczniowi możliwość ich przetworzenia
- niewywoływanie ucznia do natychmiastowej odpowiedzi (dawanie mu nawet krótkiego czasu na zastanowienie), gdyż może on mieć trudności z szybkim przypominaniem sobie nazw
- wdrażanie dziecka do dokładnej analizy tekstu poprzez: wyszukiwanie w tekście fragmentów stanowiących odpowiedź na pytanie, uzupełnienie zdań zgodnie z podanymi informacjami
- zwracanie uwagi ucznia na rodzaj popełnianych przez niego błędów, a także ustalenie z nim sposobów ich korekty
- wykorzystywanie form pracy ćwiczeniowej opartych na skojarzeniach
- przedstawianie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny, popieranie ich tekstem pisanym, obrazem, ilustracją, filmem
- zachowywanie schematu pracy na lekcjach i stałości działań (np. zajmowanie tej

- samej ławki lub stolika podczas zajęć)
- zwrócenie uwagi (diagnoza) na możliwą nadwrażliwość ucznia na niektóre bodźce i odpowiednie reagowanie (np. nadwrażliwość słuchowa - niżanie tonu głosu podczas rozmowy, wzrokowa - tworzenie stonowanych dekoracji w klasie itp.)

2. Kryteria oceniania na poszczególne stopnie szkolne:

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- ma braki wiedzy, które są duże, nie rokuje nadziei na ich usunięcie przy pomocy nauczyciela, nawet w długim okresie czasu,
- nie pamięta prostych faktów, pojęć i terminów historycznych,
- nie dostrzega prostych przyczyn, i skutków faktów, wydarzeń, zjawisk,
- nie opanował w stopniu minimalnym zagadnień poruszanych na lekcji,
- wykazuje wyraźny brak zainteresowania przedmiotem,
- nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela wykonać prostych poleceń i prostych umiejętności,
- nie umie nazywać faktów, wydarzeń, zjawisk, nie potrafi umieszczać ich w czasie i przestrzeni,
- nie umie dostrzec prostych przyczyn skutków faktów, wydarzeń i zjawisk,
- nie rozumie prostego tekstu źródłowego,
- przeszkadza w trakcie lekcji, uniemożliwia prowadzenie zajęć,
- odmawia wykonywania zadań postawionych przez nauczyciela bądź grupę

OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

- uczeń posiada niepełną wiedzę określoną programem nauczania,
- przy pomocy nauczyciela jest w stanie zrealizować polecenia dotyczące zastosowania posiadanej wiedzy,
- posiada minimalną wiedzę dotyczącą wydarzeń Polski i świata,
- zna proste fakty, pojęcia historyczne i terminy, podstawowe wydarzenia i zjawiska oraz ich przyczyny i skutki,
- luki wiedzy jest w stanie uzupełnić w dłuższym okresie czasu,
- przy pomocy nauczyciela umie zastosować umiejętności przewidziane programem i dysponuje umiejętnościami, które pozwolą mu uzupełnić braki w dalszym procesie

- uczenia się historii,
- umie nazywać fakty, wydarzenia, zjawiska,
 - umie szeregować wydarzenia w czasie,
 - dostrzega związki między życiem gospodarczym, położeniem geograficznym,
 - odczytuje dane kartograficzne i czyta ze zrozumieniem treści zawarte w źródle
 - potrafi posługiwać się podręcznikiem, słownikiem,
 - wykazuje bierną postawę na lekcjach,
 - pracuje na lekcjach tylko pod nadzorem nauczyciela i z pomocą kolegów

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- posiada podstawową wiedzę, przewidzianą programem nauczania w stopniu zadawalającym,
- nazywa poznane epoki i podaje ich cechy,
- rozumie znaczenie złożoności faktów, wydarzeń, zjawisk, procesów oraz zna daty roczne przełomowych wydarzeń,
- rozumie zmienność i ciągłość procesów historycznych,
- rozumie rolę źródeł historycznych w poznawaniu historii,
- pamięta wybitne jednostki poznanych wydarzeń,
- w pracach pisemnych popełnia błędy merytoryczne, ale po uwagach nauczyciela potrafi je poprawić,
- uczeń potrafi wykonać polecenia wymagające zastosowania umiejętności przewidzianych programem o średnim stopniu trudności,
- posiada umiejętności dla poziomu wymagań koniecznych, uzupełnionych o nowe kompetencje,
- dostrzega zmienność i ciągłość wydarzeń oraz zjawisk,
- umieszcza fakty w czasie i przestrzeni historycznej,
- dostrzega przyczyny i skutki między faktami, wydarzeniami i zjawiskami,
- umie wykorzystać różne źródła wiedzy historycznej,
- umie wypowiadać się w formie ustnej i pisemnej na konkretny temat.
- bierze udział w pracy zespołowej,

- nie pracuje systematycznie, aktywnością wykazuje się sporadycznie

OCENA DOBRA

Uczeń:

- uczeń opanował materiał przewidziany w programie,
- zna i rozumie większość pojęć,
- zna przyczyny i skutki faktów, wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych,
- rozumie związki i zależności pomiędzy historią powszechną i historią Polski,
- odtwarza rzeczywistość historyczną na podstawie źródeł historycznych i literackich,
- pamięta daty początkowe i końcowe wydarzeń historycznych,
- zna postacie historyczne ważne dla dziejów Polski i świata,
- uczeń dobrze opanował materiał, ale czasami popełnia błędy,
- posiada umiejętności dla poziomu podstawowego, uzupełnione o nowe kompetencje,
- porządkuje fakty według kryterium czasu i przestrzeni,
- selekcionuje fakty i wydarzenia, rozumie związki między nimi,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę, formułuje oceny, opinie i uzasadnia je,
- umie samodzielnie czerpać wiedzę z różnych źródeł informacji i je interpretować z różnorodnymi środkami dydaktycznymi,
- poprawnie posługuje się mapą,
- przy pomocy nauczyciela poprawnie analizuje teksty źródłowe i porównuje uzyskane informacje z innymi źródłami,
- bierze udział w dyskusjach, grach dydaktycznych, formułuje poprawnie wypowiedzi ustne i pisemne,
- jest aktywny w czasie lekcji, wykonuje polecenia nauczyciela
- zadania mu powierzone wykonuje samodzielnie

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- uczeń posiada zasób wiedzy określony programem oraz wiedzę uzyskaną w wyniku dodatkowych zainteresowań historycznych, wiedzę regionalną i lokalną,
- zna przyczyny, przebieg i skutki faktów, wydarzeń, zjawisk, procesów,
- zna typologię źródeł historycznych, pojęcia i terminy dotyczące problemów badania źródeł historycznych,
- pamięta daty, wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne oraz rolę postaci w nich uczestniczących,
- rozumie zmienność i ciągłość procesów,
- rozumie przeciwstawne interpretacje wydarzeń,
- posiada umiejętności dla poziomu rozszerzającego i dopełniającego uzupełnione o nowe kompetencje,
- operuje wiedzą historyczną,
- korzysta z różnych źródeł informacji,
- porównuje je i ocenia ich wiarygodność oraz przydatność,
- samodzielnie formułuje i definiuje pojęcia oraz posługuje się nimi ze zrozumieniem,
- formułuje i rozwiązuje problemy historyczne,
- wykorzystuje wiedzę z pokrewnych przedmiotów,
- potrafi argumentować swoje wypowiedzi, sądy, opinie, oceny,
- rozróżnia prawdę historyczną od fikcji,
- zdobytą wiedzę prezentuje w różnych formach: w wypowiedziach ustnych i pisemnych,
- przedstawia prace problemowe, przekrojowe, prace w grupie np. metody projektu,
- czynnie uczestniczy w lekcjach, bierze udział w dyskusjach, debatach, grach dydaktycznych na forum klasowym,
- wykonuje dobrowolnie zadania wykraczające poza program, zdobywając nową wiedzę i doświadczenia

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- uczeń posiada wiedzę historyczną wyraźnie wykraczającą poza obowiązkowe wymagania programowe, potwierdzając je w toku pracy lekcyjnej i pozalekcyjnej,
- posiada zainteresowania humanistyczne, systematycznie pracuje, czyta książki i

artykuły historyczne,

- uczestniczy w różnych konkursach historycznych, olimpiadach, osiąga sukcesy, prowadzi samodzielne poszukiwania,
- samodzielnie zdobywa wiadomości,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych,
- umie dokonać syntezy, analizy materiału oraz powiązać je z zagadnieniami poznanymi w czasie innych przedmiotów,
- umie powiązać dzieje własnego regionu z historią własnego kraju lub z dziejami powszechnymi,
- krytycznie analizuje treści prezentowane przez media i inne źródła,
- bierze aktywny udział w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- dodatkowo wykonuje zadania wykraczające poza obowiązkowe czynności procesu lekcyjnego,
- opracowuje plany, schematy, biogramy, gromadzi materiał regionalny, przygotowuje inscenizacje, zabawy dydaktyczne,
- bierze udział w konkursach pozaszkolnych i olimpiadach historycznych i osiąga sukcesy,
- współpracuje z nauczycielem, wykazuje się dociekliwością, własną pomysłowością i inicjatywą, jest twórczy i pracowity

Jolanta Heba
